

Advies 2011-24 van de Raad voor de Journalistiek

over de vraag van

de heer Peter Dupont

in verband met een commentaarstuk in

Het Nieuwsblad

Met een brief van 7 september 2011 stelt de heer Peter Dupont enkele vragen tot advies aan de Raad voor de Journalistiek. Aanleiding is de reactie van de hoofdredactie van de krant op een column van Dupont die is gepubliceerd in de elektronische en gedrukte versie van de weekendkrant van 20 en 21 augustus 2011. Namens Het Nieuwsblad heeft financieel en administratief manager Toon van den Meijdenberg geantwoord met een brief van 28 september 2011. Peter Dupont heeft daarop gerepliceerd met een brief van 12 oktober 2011. Beide partijen hebben afgezien van een hoorzitting. De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft het dossier besproken op een bijeenkomst van 10 november 2011.

DE FEITEN

Klager schrijft regelmatig columns voor de editie Limburg van Het Nieuwsblad. In de krant van 20-21 augustus 2011 wordt een column van klager gepubliceerd onder de titel 'Bezinning na PP11'. De column verschijnt ook op de website van de krant. Klager levert in de column commentaar op het drama dat zich de dag voordien heeft voorgedaan op het Pukkelpopfestival. De column krijgt onmiddellijk veel - vooral negatieve - reacties op de website van Het Nieuwsblad en op diverse andere websites en sociale netwerksites. Op 21 augustus 2011, in de loop van de avond, publiceert de website van Het Nieuwsblad een kort artikel van hoofdredacteur Geert De Waele met als titel 'Diepe schaamte'. Hierin biedt hij zijn verontschuldiging aan voor de column en deelt hij mee dat de auteur ervan op staande voet ontlagen wordt. In de krant van 22 augustus 2011 verschijnt een mededeling met dezelfde inhoud.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan dat hij sinds enkele jaren regelmatig columns schrijft voor de editie Limburg van Het Nieuwsblad. Op vraag van de redactie heeft hij een column geschreven rond het drama op Pukkelpop. Op zijn ontwerptekst is vanwege de redactieverantwoordelijken geen enkele reactie gekomen en de column is in de online versie van zaterdag 20 en zondag 21 augustus 2011 van de krant gepubliceerd, alsook in de gedrukte editie van de weekendkrant, regio Limburg. Enkel de titel was lichtjes aangepast. Voorts was een zin uit de column als citaat in het vet gezet bij de column. Klager werd op zondagavond gecontacteerd met de mededeling dat de column veel negatieve reacties had uitgelokt. Iets later werd hem telefonisch meegedeeld dat de samenwerking beëindigd was. Op zondagavond verscheen dan op de website een mededeling van de hoofdredactie onder de titel 'Diepe schaamte', die nadien ook in de maandagkrant werd gepubliceerd. Hierin verontschuldigde de hoofdredacteur zich voor de column en deelde hij mee dat klager op staande voet ontlagen was. Klager is van mening dat de hoofdredactie door hem zo te behandelen de

verantwoordelijkheid grotendeels op zijn persoon afschuift. Hij legt naar aanleiding van dit incident twee vragen voor aan de Raad voor de Journalistiek. 1. Wie is verantwoordelijk voor het verschijnen van de column van klager in de krant? 2. Is er op inhoudelijk vlak iets aan de column op te merken?

Het Nieuwsblad gaat akkoord met de stelling dat in een column een scherpere schrijfstijl mag worden gehanteerd dan in een nieuwsbericht. Maar dat is geen vrijbrief om wilde beweringen de wereld in te sturen en mensen te beledigen, zeker niet op een ogenblik dat zij nog onder de indruk zijn van bepaalde gebeurtenissen. De column van klager bevat passages die gratuit en boosaardig zijn, zoals de beschrijving van het festival als ‘het grootste zuip-, neuk- en drugsfeest van België’ en de suggestie dat het drama een soort straf van God is. Ook wordt de organisator van het festival zonder argumenten beschuldigd van ‘meedogenloos winstbejag’. Dergelijke passages hadden niet geschreven mogen worden, zeker niet in een gezinskrant en zo kort na de tragische feiten, toen de traumatische ervaringen nog bij een groot deel van de bevolking nazinderden. Als auteur van de column is de journalist zowel juridisch als beroepsethisch de eerste verantwoordelijke, betoogt Het Nieuwsblad. Klager mag het medium dan ook niet verwijten dat het zijn artikel geplaatst heeft, en hij mag zeker niet de verantwoordelijkheid doorschuiven naar de hoofdredacteur of de uitgever. Het Nieuwsblad geeft wel toe dat de verantwoordelijke van dat moment een grote inschattingsfout heeft gemaakt door het artikel op te nemen. Maar dat neemt niet weg dat ook de journalist de vrijheid van commentaar in verantwoordelijkheid moet opnemen, en daarvan is hier geen sprake geweest.

BESLISSING

1. De richtlijn bij artikel 9 van de Code van de Raad voor de Journalistiek bepaalt onder meer: *‘De hoofdredacteur of degene die deze journalistieke functie uitoefent heeft de eindverantwoordelijkheid voor het geheel van het journalistieke product.’* Het kwam dan ook de hoofdredactie, of haar afgevaardigde, toe om te beoordelen of de column geschikt was voor publicatie op de dag na het drama op het Pukkelpopfestival. Dit betekent dat de hoofdredactie, of haar afgevaardigde, het recht had om een artikel dat ze ongeschikt achtte te weigeren voor publicatie. Het Nieuwsblad erkent trouwens dat er op dat vlak door de verantwoordelijke een grote inschattingsfout is gemaakt.
2. De Raad voor de Journalistiek wijst erop dat de auteur van een column een grote meningsvrijheid geniet. Artikel 8 van de Code van de Raad voor de Journalistiek bepaalt: *‘Als auteur van een opiniebijdrage, een column of cartoon geniet de journalist een grotere mate van vrijheid om zijn mening te geven en om conclusies te trekken uit de feiten dan in zijn feitelijke berichtgeving.’* Dit houdt bijvoorbeeld in dat een columnist mag overdrijven en de zaken slechts van één kant mag belichten, en dat een fors taalgebruik of een badinerende stijl toelaatbaar zijn. Toch is de meningsvrijheid van een columnist niet onbeperkt. Hij moet zich bewust zijn van de wettelijke beperkingen, zoals het verbod op discriminatie en van de rechten van anderen, zoals het recht op privacy en menselijke waardigheid. Een columnist zal dan ook niet onnodig grievend of kwetsend zijn. In dit geval, meer bepaald gezien het tijdstip en de context waarin de column gepubliceerd werd, heeft de schrijver daar in bepaalde passages te weinig rekening mee gehouden. Ook de hoofdredactie of haar afgevaardigde hadden alerter moeten zijn over hoe er over dit drama op dat moment bericht werd.

Brussel, 22 december 2012